

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.552.2026

Katowice, dnia 11 września 2026 r.

Rada Miasta Rybnika

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 485/XXVII/2026 Rady Miasta Rybnika z dnia 6 sierpnia 2026 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1176/LXVIII/2023 Rady Miasta Rybnika z dnia 21 sierpnia 2023 r. w sprawie nadania statutu Domu Kultury Niedobczyce w Rybniku, w części określonej w § 1 uchwały zmieniającej, w zakresie sformułowania: *3. W Domu Kultury Niedobczyce w Rybniku może być utworzone stanowisko Zastępcy Dyrektora, którego powołuje i odwołuje Dyrektor.*, jako sprzecznej z art. 13 ust. 2 w zw. z art. 15 ust. 8 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 457), dalej jako: *ustawa*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 sierpnia 2026 r. Rada Miasta Rybnika podjęła uchwałę Nr 485/XXVII/2026 w sprawie zmiany uchwały nr 1176/LXVIII/2023 Rady Miasta Rybnika z dnia 21 sierpnia 2023 r. w sprawie nadania statutu Domu Kultury Niedobczyce w Rybniku.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 13 oraz art. 15 ust. 8 ustawy.

Analizowana uchwała została doręczona Wojewodzie w dniu 12 sierpnia 2026 r.

W toku oceny legalności przedmiotowej uchwały uznano, że jest ona częściowo niezgodna z prawem.

Na mocy § 1 uchwały dokonano zmiany § 5 załącznika do uchwały nr 1176/LXVIII/2023 Rady Miasta Rybnika z dnia 21 sierpnia 2023 r. w sprawie nadania statutu Domu Kultury Niedobczyce w Rybniku (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2023 r. poz. 6313), stanowiącego Statut Domu Kultury Niedobczyce w Rybniku, dalej jako: *statut*, poprzez nadanie mu następującego brzmienia:

1. *Działalnością Domu Kultury Niedobczyce w Rybniku kieruje Dyrektor.*
2. *Dyrektora powołuje i odwołuje Prezydent Miasta Rybnika w trybie i na zasadach określonych w art. 16 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.*
3. *W Domu Kultury Niedobczyce w Rybniku może być utworzone stanowisko Zastępcy Dyrektora, którego powołuje i odwołuje Dyrektor.*

W pierwszej kolejności wskazania wymaga, iż przepis art. 13 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej zawiera upoważnienie do nadania statutu instytucji kultury przez organizatora (organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego). Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy statut zawiera:

- 1) nazwę, teren działania i siedzibę instytucji kultury;
- 2) zakres działalności;
- 3) organy zarządzające i doradcze oraz sposób ich powoływania;
- 4) określenie źródeł finansowania;

5) zasady dokonywania zmian statutowych;

6) postanowienia dotyczące prowadzenia działalności innej niż kulturalna, jeżeli instytucja zamierza działalność taką prowadzić.

Dodatkowo, zgodnie z art. 15 ust. 8 ustawy statut instytucji kultury może przewidywać utworzenie stanowiska zastępcy dyrektora lub stanowisk zastępców dyrektora. W takim przypadku statut określa liczbę stanowisk zastępców dyrektora oraz tryb ich powoływania i odwoływania.

Organ nadzoru podkreśla, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje albo w całości.

W opinii organu nadzoru, regulacja § 5 ust. 3 statutu, w brzmieniu nadanym mu uchwałą Nr 485/XXVII/2026, nie wypełnia prawidłowo delegacji z art. 15 ust. 8 ustawy. Rada nie postanowiła bowiem jednoznacznie o utworzeniu w Domu Kultury Niedobczyce w Rybniku stanowiska zastępcy dyrektora, a jedynie przewidziała taką możliwość („może być utworzone”). Tymczasem brzmienie ww. przepisu ustawy nie pozostawia wątpliwości w kwestii tego, że to rada gminy, jako podmiot umocowany do uchwalenia statutu powinna zdecydować o tym, czy stanowisko zastępcy dyrektora (lub zastępców dyrektora) zostanie utworzone, a także określić tryb jego powoływania oraz odwoływania. Rozwiązanie przewidziane przez Radę stanowi w istocie niedozwolną prawem subdelegację kompetencji uchwałodawczej na inny, bliżej nieokreślony podmiot, który zgodnie z intencją Rady ma decydować o utworzeniu tego stanowiska w przyszłości.

Powyżej opisane uchybienie należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr 485/XXVII/2026 Rady Miasta Rybnika z dnia 6 sierpnia 2026 r. w sprawie zmiany uchwały nr 1176/LXVIII/2023 Rady Miasta Rybnika z dnia 21 sierpnia 2023 r. w sprawie nadania statutu Domu Kultury Niedobczyce w Rybniku - w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego